

همایش سراسری گاو شیری برآورده: چالش ها و راهکارها
دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز
۱۳۸۸ اردیبهشت

قطب علمی مطالعات گاو شیری برآورده
(دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز)
معاونت پژوهشی دانشگاه شیراز

سازمان اسناد اتحادیه سرتاسری تعاونی کشاورزی دامداران خراسان

ستاد بین المللی محصولات کشاورزی

شاخص‌هایی برای درمان‌های تغذیه‌ای در گاو شیری

فاطمه رشخواری^۱ و دکتر غلامرضا محمدی^۲

^۱- دانشجوی دکترای عمومی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی مشهد - ^۲- دانشیار گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی مشهد

برخی فراورده‌های غذایی و استراتژی‌های تغذیه‌ای می‌توانند یعنوان درمان‌های حمایتی در بیماری‌های عفونی و متابولیک مورد استفاده قرار گیرند. با تغذیه مناسب می‌توان بروز بیماری‌ها را به حداقل کاهش داده و یا در کنترل اختلالات متابولیکی، عفونی و تولیدمثلى در گله‌های شیری کمک کند. بایستی در نظر داشت که عفونت‌ها می‌توانند شرایط بیماریها را پیچیده کنند و حتی ممکن است در برخی اختلالات که کاملاً متابولیکی به نظر می‌رسند یعنوان عامل اولیه باشند. شاخص‌های متعددی وجود دارند که می‌توانند نشان دهنده وجود مشکل تغذیه‌ای در گله‌های گاو شیری باشند. در ارزیابی یک گله گاو شیری موارد زیر را بایستی در نظر گرفت:

۱- بروز بالای اختلالات متابولیکی؛ معمولاً بروز بیش تر از ۱۵-۱۰ درصد اختلال متابولیکی در یک گله گاو شیری یعنوان مشکل تلقی می‌شود.

۲- افزایش بروز بیماری‌های عفونی و پاسخ ضعیف گاو‌ها نسبت به واکسیناسیون

۳- افزایش وقوع فحلی‌های خاموش یا ضعیف و نرخ پایین باوری

۴- تغییر مقدار چربی شیر به بیشتر یا کمتر از ۳٪ درصد میانگین نژادی

۵- تغییر مقدار پروتئین شیر به بیشتر یا کمتر از ۲٪ درصد میانگین نژادی

۶- بروز بالای طعم‌های نامطلوب شیر مخصوصاً ترش شدگی و اکسید شدن شیر

۷- کاهش زیاد تولید شیر و شکست در رسیدن به پیک تولید شیر: بطور کلی تولید کمتر نسبت به آنچه تغذیه و ژنتیک اجازه می‌دهد

۸- زمانی که بیش از ۱۰ درصد گاو‌های شیری در امتیاز بدنی بالا طبقه بندی می‌شود (براساس معیار پنج تایی شرایط بدنی. امتیاز بدنی ۱ معادل خیلی لاغر و امتیاز بدنی ۵ چاق در نظر گرفته می‌شود)

۹- کاهش مصرف ماده خشک در کل گله یا در گروه‌های شیری مشخص

